

سبحانك يا ذا الجلال والإكرام

سازمان پژوهش‌های علمی و فناوری
جمهوری اسلامی ایران

دوره مجازی کوتاه مدت عمومی پدافند غیرعامل شهری

تهدیدشناسی و تهدیدات نوین

استاد: دکتر سعید فرقانی

تهدید را کاملاً جدی بگیرید ،
یعنی به هیچ وجه در محاسبات
خودتان از جدیت تهدید پایین
نیابید ، منتها تهدید جدی
معنایش **متمی** نیست ، هیچ
متمیتی وجود ندارد.

سازمان پژوهش‌های علمی و اطلاع‌رسانی
جمهوری اسلامی ایران

تهدید شناسی

تعریف تهدید

اهمیت تهدید شناسی

تقسیم بندی تهدیدات

تهدیدات نوین

'THREAT'

انسان‌ها همیشه در معرض تهدید قرار دارند، اما نوع و شدت و ضعف تهدیدها متفاوت بوده و هستند.

تهدید همیشه در مقابل امنیت قابل طرح است و آن نیز به صورت ذهنی ظهور می‌یابد. شاید بتوان گفت اهمیت تهدیدها به ذهنی بودن آن است و از آن جهت مهم و اساسی است که ذهن و قلب‌ها را تسخیر نموده و افکار و اراده را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

تعریف تهدید

- ▶ تهدید **تابعی از نیت‌ها، انگیزه‌ها، قابلیت‌ها و الگوهای به کار گرفته شده توسط دشمن** است که ممکن است خطرات مختلفی برای زیرساخت‌های گوناگون کشور هدف داشته باشد.
- ▶ تهدید می‌تواند برآیند وضعیتی باشد که در آن، **عوامل محیطی برخلاف خواسته ما و خارج از کنترل عمل نمایند** و احتمال آشفته‌گی، خطر یا زیان برای ما وجود دارد.
- ▶ تهدید، **ادراکی ذهنی** و نقطه آغاز شکل‌گیری نگرانی از خطرهای پیامدهای تحقق تهدید نسبت به منافع و ارزش‌هاست و عاملی مؤثر در تصمیم‌گیری و کنش‌ها و واکنش‌هاست.
- ▶ تهدیدات به شرایطی اطلاق می‌شود که انسان و فضای زیست و فعالیت وی، در معرض مخاطراتی همچون نابودی یا **برهم خوردن نظم و سیستم** استقرار و فعالیت مناسب قرار گیرد.

سازمان پدافند غیرعامل کشور
معاونت امور شهری

انگیزاری تهدید بر اقدامات پدافند غیرعامل در گذر زمان

- ▶ با توجه به نوع تهدید در هر عصری، بشر به تناسب آن، برای دفاع از خود اقدامات پدافند غیرعامل انجام داده است.
- ▶ می توان گفت که تهدید، مشخص کننده اقدامات پدافند غیرعامل در هر بازه زمانی می باشد که در ادامه بیان می شود.

سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
معاونت امور شهری

شهر قدیمی تل بری واقع در شمال شرقی سوریه

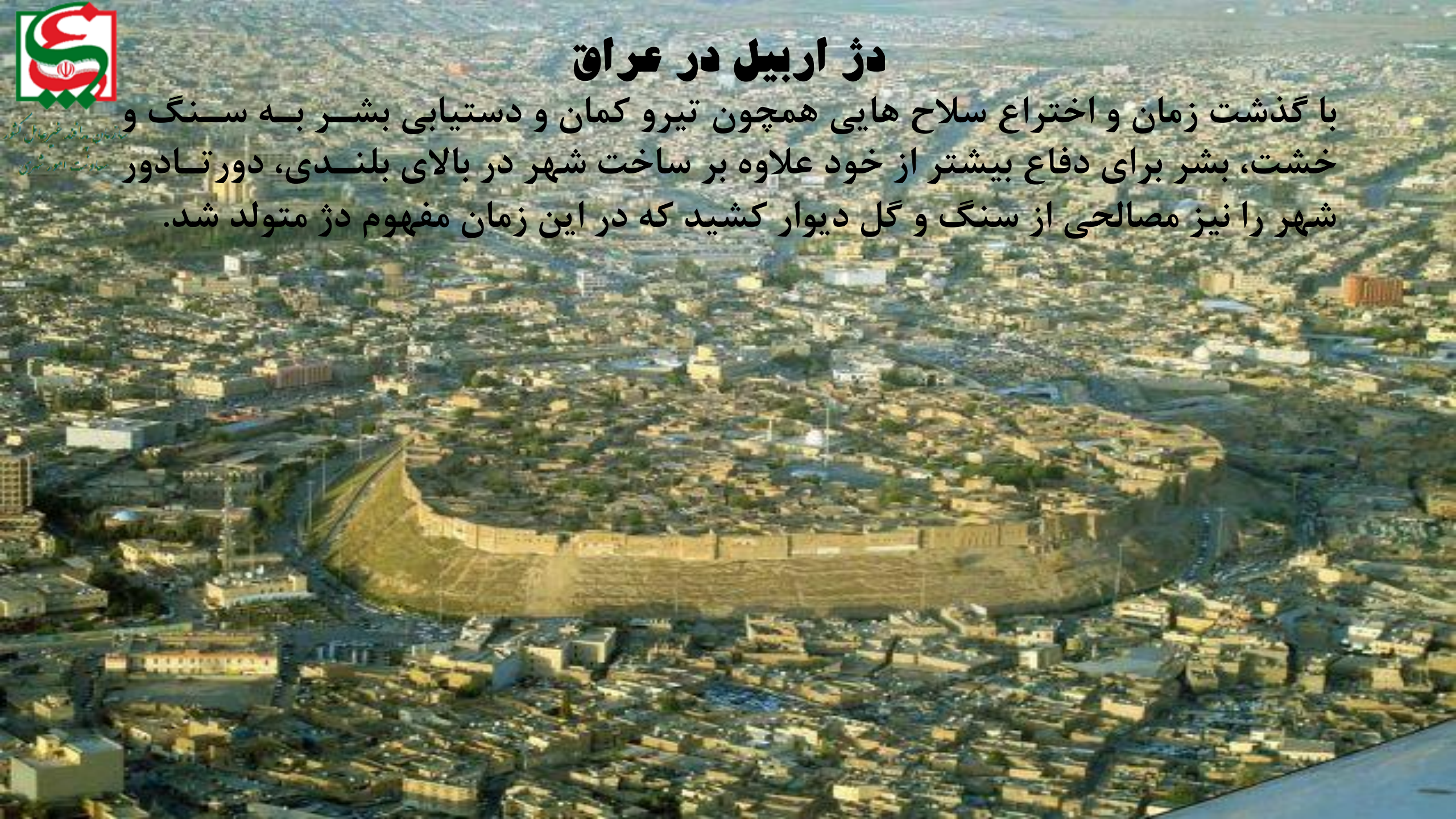
سکونت گاه‌های اولیه در سرتاسر دنیا بر روی تپه‌ها شکل گرفته‌اند زیرا نقاط مرتفع و خصوصا تپه‌ها به طور طبیعی قابل دفاع بودند و ساکنین این شهرها می‌توانستند فواصل بیشتری را دید داشته باشند و همچنین در هنگام حمله دشمنان دارای تسلط بر آن‌ها و دشمن باید انرژی زیادی را صرف می‌کرد تا از تپه بالا بیاید.

دژ اربیل در عراق

با گذشت زمان و اختراع سلاح هایی همچون تیرو کمان و دستیابی بشر به سنگ و خشت، بشر برای دفاع بیشتر از خود علاوه بر ساخت شهر در بالای بلندی، دورتادور شهر را نیز مصالحی از سنگ و گل دیوار کشید که در این زمان مفهوم دژ متولد شد.

سازمان مراکز غیرمartial کشور
معاونت امور شهری

روتنبِرگ در آلمان

این دیوارها برای دفاع در برابر سلاح‌هایی همچون شمشیر، نیزه، تیر و کمان و از این قبیل سلاح‌ها بود. به همین دلیل نیازی نبود که این دیوارها ضخیم باشند ولی بایستی بلند می‌بودند تا نیزه‌ها و پیکان‌های پرتاب شده از آن عبور نکنند. همچنین این دیوارها در فواصل معین و معمولاً منظمی دارای برج‌هایی بودند که در هنگام حمله دشمن، سربازهای خودی از بالای آن تیر، سنگ و غیره سمت دشمن شلیک می‌کردند. این برج‌ها در مکان‌هایی که دیوار تغییر جهت می‌داد نیز بنا می‌شدند.

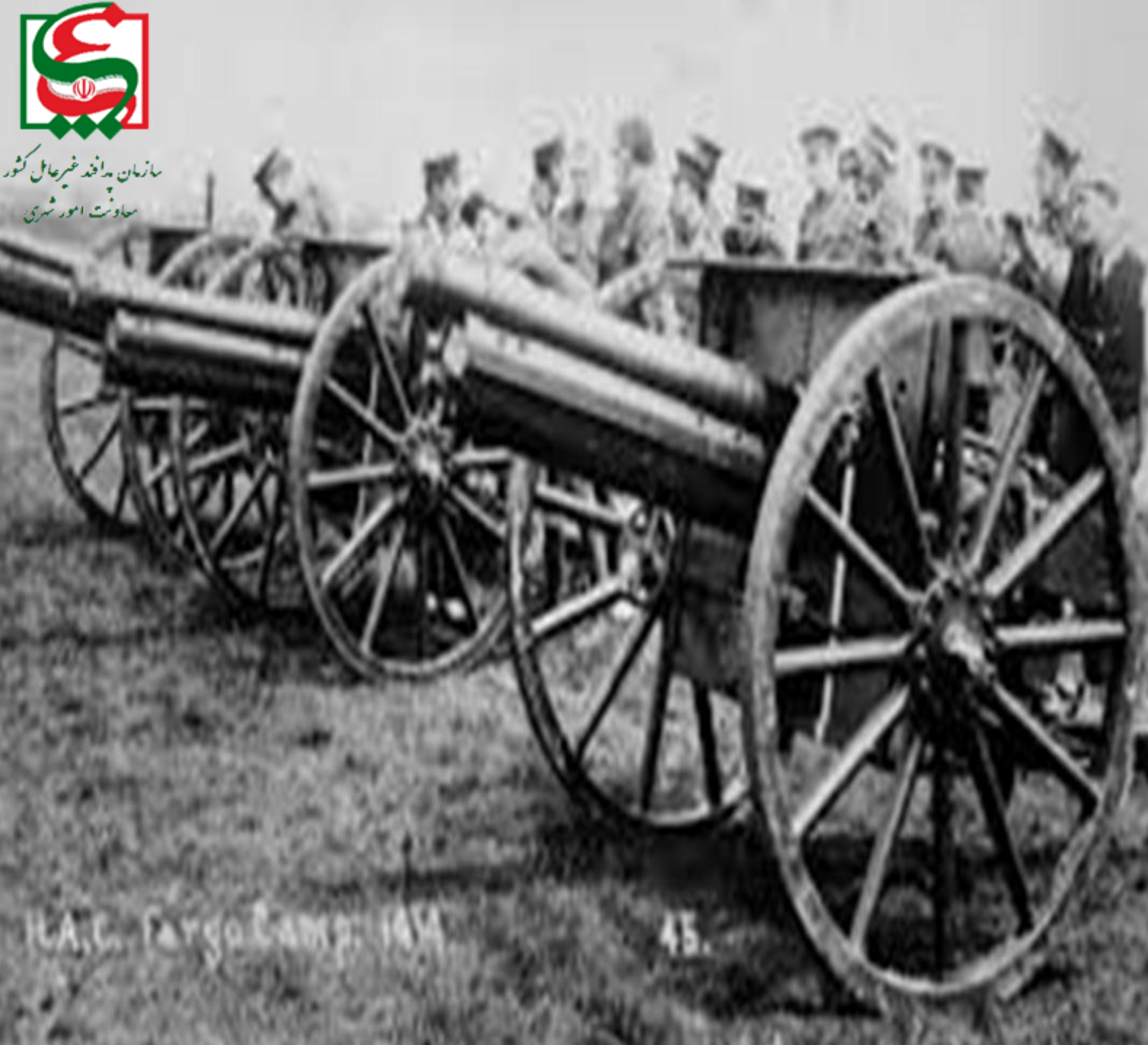

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور خارجه

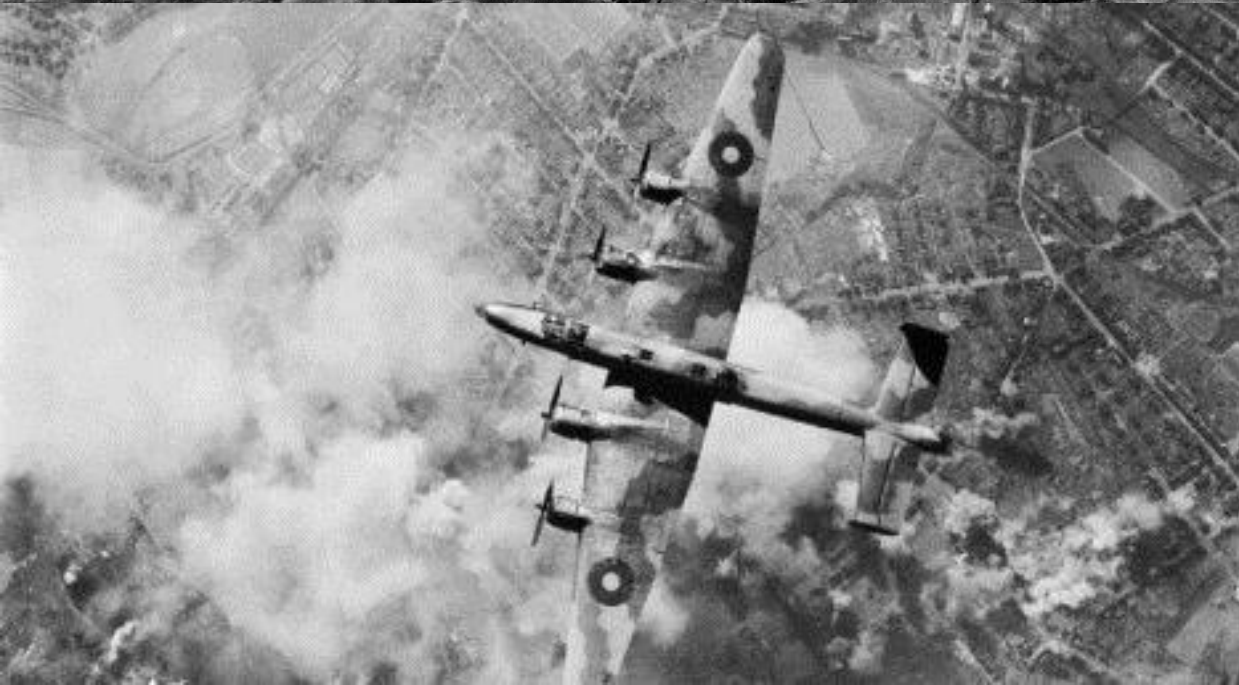
سازمان دفاع غیرعامل کشور
معاونت امور شهری

U.S. Army Camp, 1954

45.

با پیشرفت‌های بیشتر و کشف مواد منفجره و مجهز شدن توپ‌ها به گلوله‌های انفجاری، دیگر حتی دیوارهای و قلعه‌ها نیز عملکرد مناسبی نداشتند و نمی‌توانستند از شهرها دفاع کنند. می‌توان گفت با کشف مواد منفجره و استفاده از آن‌ها در سلاح‌ها، دیگر عمر چنین استحکامات شهری نیز به پایان رسید. شعاع تخریب این سلاح‌ها آنقدر بزرگ بود که دیگر نمی‌شد از شهرها با استحکامات دفاع کرد و بنابراین دفاع از شهرها دیگر به بیرون از شهرها منتقل شد و این کار توسط قلعه‌هایی با شکل چندضلعی انجام می‌شد که حتی حدود هشت مایل خارج از شهر بودند. نکته جالب توجه این بود که حتی بدون دیوارهای دفاعی محصور کننده شهر، باز هم مردم دوست داشتند که در شهر بمانند و از شهر بیرون نروند زیرا شهر امن‌تر از حاشیه شهر و مناطق باز اطراف آن بود.

انگیزه و اشتیاق و ماندن در شهر در هنگام هجوم و حمله دشمن، تا قبل از ظهور هواپیما، بمباران هوایی و سلاح اتمی ادامه داشت. می-توان گفت در عصر اتم، اولین بار بود که انگیزه برای دفاع و حفاظت از جان، عملاً مردم را به خروج از شهر مجبور کرد و انگیزه ماندن در شهر جای خود را به خروج هر چه سریع‌تر از شهر داد. زیرا زمانی که با یک سلاح می‌توان در ثانیه‌ای چندصد هزار نفر را کشت و کل یک شهر را به طور کامل نابود کرد، شهرها دیگر شبیه به یک پناهگاه نبودند و بیشتر شبیه یک هدف کاملاً ناامن بودند. در همین راستا، یکی از علت‌هایی که باعث بوجود آمدن و ساخت اتوبان در شهرها شد، تسهیل تخلیه اضطراری شهرها در زمان بحران بود.

سازمان پادشاهی خیریه‌های گسترده
معاونت امور شهری

معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دیجیتال
جمهوری اسلامی ایران

تهدیدشناسی

▶ گسترش تهدیدها و ترکیب شدن آنها با **فناوری های نوین**، با شاخه شاخه گشتن و وسیع شدن آنها همزمان است.

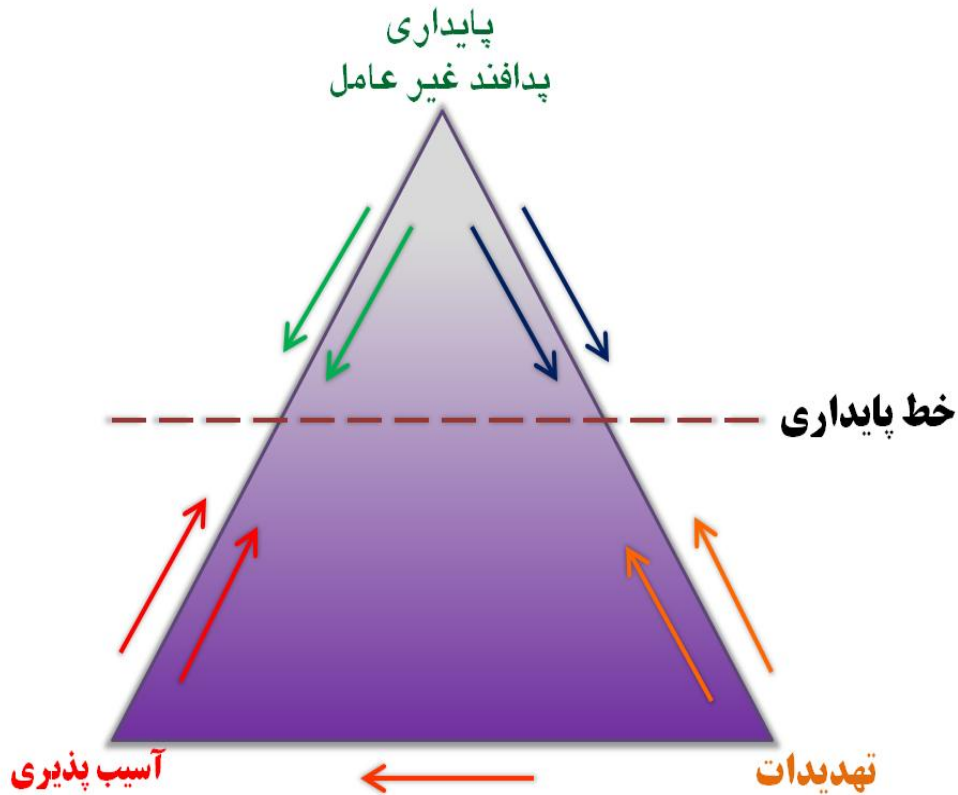
▶ نمی توان نگاهی عمومی به تهدید داشت و در حوزه تهدیدشناسی، بایستی **نگاهی تخصصی** داشت.

▶ مهندسی تهدیدشناسی تخصصی، مبحثی مهم و اساسی به شمار می رود و **کلید ورود به مباحث پدافند غیرعامل** محسوب می شود.

تهدیدات، آسیب پذیری و پدافند غیرعامل (مثلث پایداری)

در این مثلث، سمت پیکان‌ها نشان‌دهنده تأثیر متقابل هریک از موارد بر هم است. یک سمت پیکان (سر آن) صفر و سمت دیگرش صد است. این مثلث به شکل نمودار مفهومی طراحی شده است. با توجه به آن می‌توان فهمید که پدافند چگونه باید با دو عنصر آسیب‌پذیری و تهدیدات مقابله کند تا بتواند به پایداری برسد و در این رهگذر، به چه نوعی از ابزار، دانش، نیروی انسانی و شناخت احتیاج است.

- همان‌طور که در شکل دیده می‌شود، بین تهدیدات و آسیب‌پذیری تقابل وجود دارد و این دو بر هم اثر می‌گذارند. از طرف دیگر، پدافند تلاش می‌کند به نوعی آسیب‌پذیری را کاهش بدهد و با تهدیدات هم مقابله کند؛ بنابراین، پدافند پیکانی دوطرفه به سمت تهدیدات و آسیب‌پذیری دارد.
- اگر تهدیدات و آسیب‌پذیری‌ها، نسبت به پدافند غیرعامل طیفی را به وجود آورند، از برخورد این پیکان‌ها خطی به نام **خط پایداری** به وجود می‌آید. بالای این خط، محدوده پایداری است و پایین آن، محدوده ناپایداری. هرچه طیف به سمت تهدید و آسیب‌پذیری پایین‌تر برود، حوزه پایداری بیشتر خواهد شد و چنانچه برعکس این اتفاق بیفتد، حوزه ناپایداری بیشتر خواهد گشت.
- اگر اقدامات پدافند غیرعامل نتواند با دو عنصر تهدید و آسیب‌پذیری مقابله کند، محدوده پایداری به شدت کاهش می‌یابد. در این صورت، کشور به سمت حوزه ناپایدار و به بیانی، به سمت بحران، فروپاشی، به هم‌ریختگی و ناامنی کشیده خواهد شد.

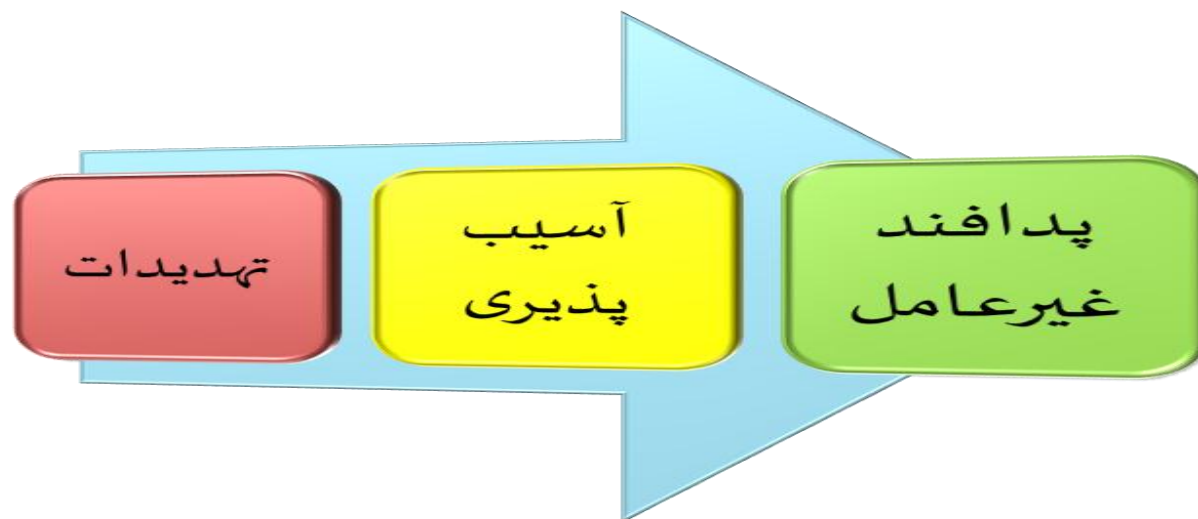

سازمان پژوهش‌های استراتژیک
معاونت امور شرقی

▶ با اقدامات پدافند غیرعامل، تلاش می‌شود تأثیرات آسیب‌پذیری‌ها در کشور به کمینه ممکن کاهش یابد.

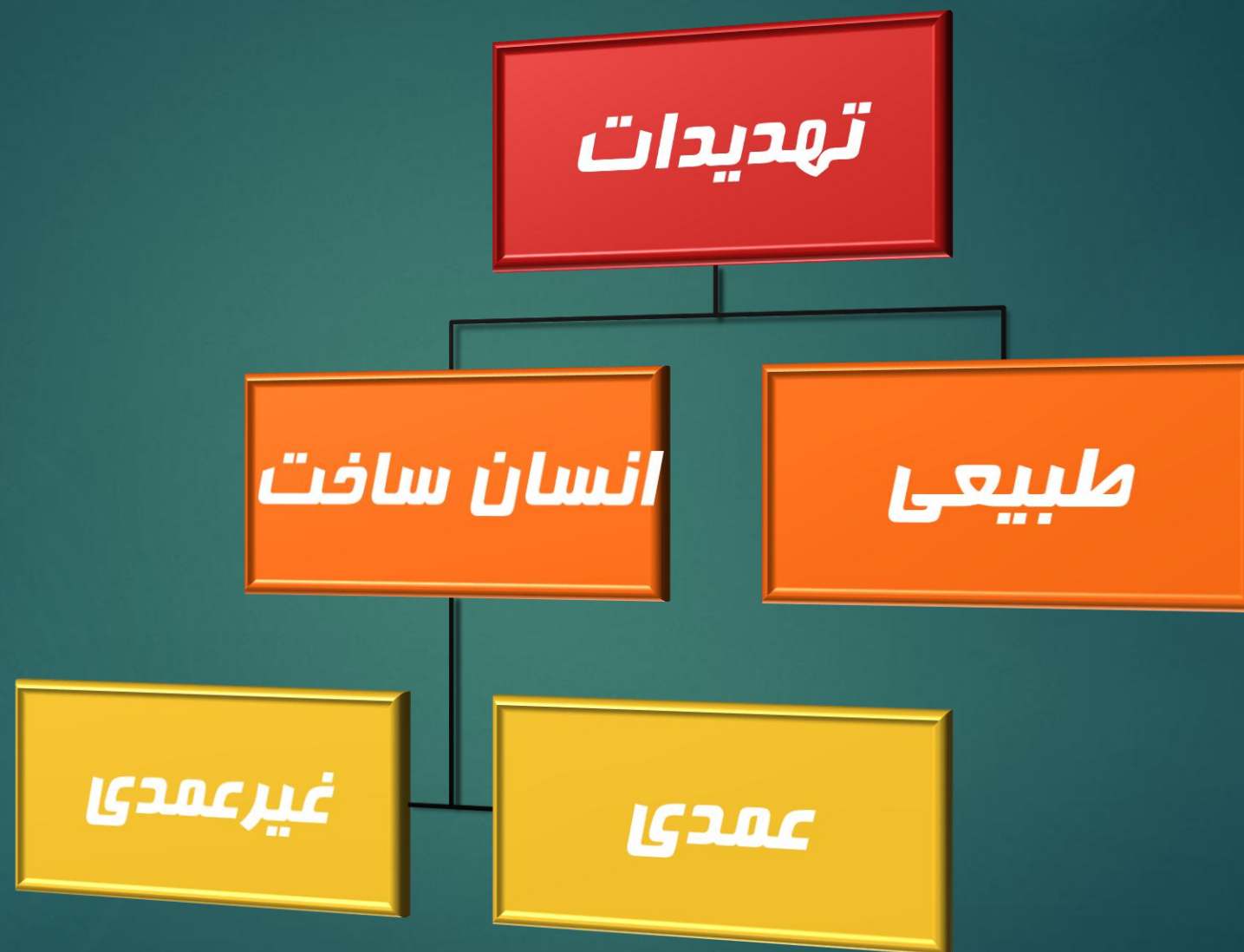
▶ رویکرد اصلی در این زمینه، مقابله با تهدید یا مدیریت تهدید است. این کار باید به گونه‌ای باشد که تأثیر تهدید بر کشور به حداقل برسد.

▶ پدافند غیرعامل مقوله‌ای نوین و چالش‌برانگیز به شمار نمی‌رود؛ اما در عین حال، مفهومی بدیع دارد و با پیچیدگی‌های بسیاری همراه است.

سازمان برنامه و بودجه
جمهوری اسلامی ایران

خواص تهدیدات طبیعی

- ▶ منشأ تهدیدات طبیعی، طبیعت است. به بیان دیگر، فعل و انفعالات درونی آن‌ها طبیعی است.
- ▶ در تهدیدات طبیعی، اراده و کینه وجود ندارد.
- ▶ به صورت تقریباً ثابت هستند.
- ▶ تاکنون ۴۷ نوع تهدید طبیعی شناسایی شده که منشأ و خاصیت تمامی آن‌ها ثابت است.
- ▶ این خاصیت به دانشمندان و محققان فرصت می‌دهد تا ماهیت این فعل و انفعالات را بشناسند، اثرشان بر سازه را بررسی کرده و بعد، با آزمون و خطا با آن‌ها مقابله کنند. سپس آن‌ها را به استاندارد تبدیل نموده و با بهره‌مندی از دانش، دستورالعمل مقابله با آن‌ها را تولید نمایند

سازمان پژوهش‌های علمی و تحقیقاتی
جمهوری اسلامی ایران

خواص تهدیدات انسان ساخت

- ▶ به تهدیداتی گفته می‌شود که رخدادهای آنها ناشی از **تفکر آدمی** باشد.
- ▶ **دشمنی، کینه، اراده و فناوری** در آنها وجود دارد.
- ▶ عنصر محرک در تهدیدات غیرطبیعی، **بیشتر فناوری، دانش و تکنولوژی** است که نقطه برتری محسوب می‌گردد.
- ▶ بسیار **پویا و دینامیک** هستند.

▶ عنصر محرک در تهدیدات غیرطبیعی، بیشتر فناوری، دانش و تکنولوژی است که نقطه برتری محسوب می‌گردد. گفتنی است که در مباحث نظامی اگر فناوری ثابت فرض شود، استراتژی، دکترین و تکنیک هم عناصر مؤثر و مهمی در ارزیابی تهدید تلقی می‌گردند.

▶ در دورانی که سلاح سرد تکنولوژی دفاع بوده است، مسائلی از قبیل استراتژی، دکترین و تاکتیک‌ها عوامل تعیین‌کننده و برترساز آن تهدید بوده‌اند. ولی وقتی در جنگ‌ها فناوری تغییر می‌کند، دیگر استراتژی و دکترین رنگ می‌بازد و به‌نوعی تابع تغییرات فناوری می‌گردد. پس وقتی که فناوری توپخانه در برابر شمشیر، سپر، تیر و کمان مطرح می‌شود، استراتژی و تاکتیک‌های رزم پیاده با سلاح انفرادی سرد منسوخ می‌شود.

▶ به‌طور کلی، عامل فناوری در مقایسه با عوامل استراتژی، دکترین و تاکتیک، تأثیرگذار و بسیار محوری است.

DANGER

ویژگی‌های تهدیدات غیرطبیعی

- منشأ آن‌ها انسان است؛
- دستمی در آن‌ها وجود دارد؛
- اراده و کینه در آن‌ها وجود دارد؛
- ماهیت آن‌ها بیشتر قتاورانه است؛
- قتاوری در حال تکمیل و رشد است؛
- ماهیت قتاوری، علم و دانش است؛
- امکان شناخت و اتراف کامل بر آن‌ها، به علت تغییرات کم یا دتوار است؛
- تسلط و اتراف بر تهدیدات نیاز به تالاش علمی و قتاورانه مستمر دارد؛
- به دلیل تغییرات مداوم در تهدیدات، آیین‌نامه و نظارت و استانداردها عمر کوتاهی دارند

ویژگی‌های تهدیدات طبیعی

- منشأ آن‌ها طبیعی است؛
- دستمی در آن‌ها وجود ندارد؛
- اراده و کینه در آن‌ها نیست؛
- ماهیت آن‌ها طبیعی و قعل وانفعال است؛
- ذاتاً مفهومی ثابت دارند و تغییرات آن‌ها بسیار کم است؛
- به دلیل ثابت بودن، یشر از نظر علمی بر آن‌ها مسلط گشته است؛
- یا تولید دانش، آیین‌نامه و استاندارد و اجرای آن می‌توان یا آن‌ها مقابله نمود.

سازمان پژوهش‌های علمی و اطلاع‌رسانی
معاونت امور فرهنگی

رویکردهای نوین تهدیدات

سازمان اطلاعات و امنیت ملی
جمهوری اسلامی ایران

تهدیدات

سازمان دیپلماتیک و امور خارجه
معاونت امور سیاسی

تهدیدات سخت

▶ اگر استقلال، حاکمیت، تمامیت ارضی، جمعیت، منابع، تأسیسات و... در یک کشور، مورد هجوم نیروهای نظامی کشور دیگر یا اتحاد و ائتلافی از کشورهای خارجی یا گروه‌های معارض مسلح داخلی قرار گیرد، امنیت ملی آن کشور در معرض تهدید سخت واقع شده است

▶ اهداف این نوع تهدید عمدتاً تصرف سرزمین، ساقط کردن حاکمیت، انهدام تأسیسات و وارد کردن خسارت به منافع و منابع حیاتی یک کشور است

▶ تهدیدات سخت متکی به روش‌های فیزیکی، عینی، «سخت‌افزارانه» و همراه با رفتارهای خشونت‌آمیز و همچنین با تکیه بر استفاده از شیوه زور و اجبار هستند.

▶ شاخصه‌های تخریب، آتش‌سوزی، کشتار و انفجار، در این نوع تهدیدات ظهور کاملی دارند؛ مانند بمباران، موشک‌باران، حملات توپخانه‌ای، حملات خمپاره‌ای و...

تهدیات مردم محور

▶ به تهدیداتی اطلاق می شود که در آنها، مردم هدف مستقیم باشند. درواقع نوع جدیدی از تهدید است که در مدل ها و سناریوهای مختلف، **مردم کشور هدف را** روبه روی حکومت خودش قرار می دهد.

▶ در این نوع تهدیدات، انفجار، کشتار، آتش سوزی و تخریب وجود ندارد و بیشتر در حوزه **نرم افزاری سیستم ها و آسیب های روحی و روانی** افراد مطرح می شود.

مجلس شورای اسلامی
جمهوری اسلامی ایران

معاونت امور شهری
معاونت امور شهری

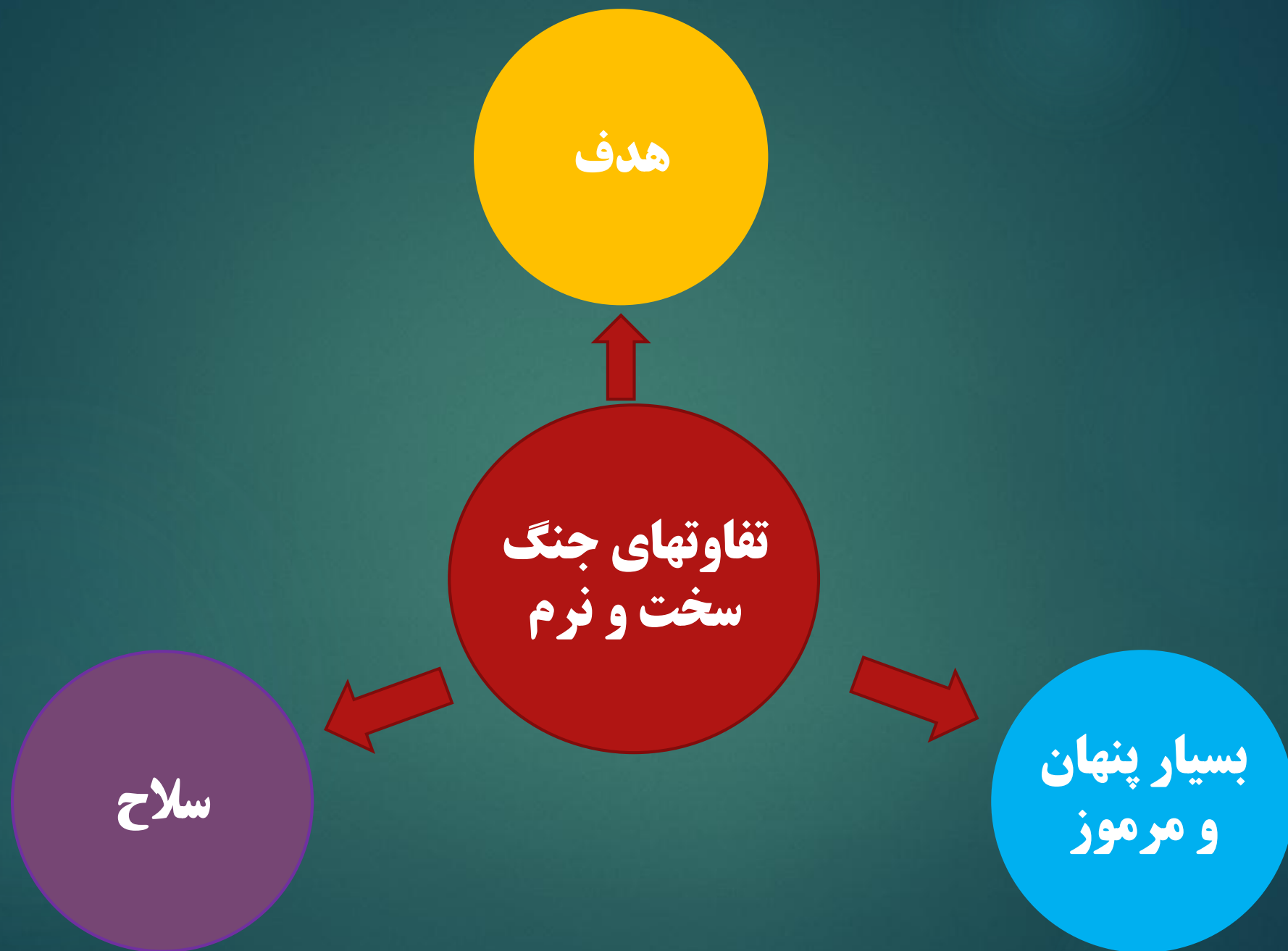
همانطور که قبلاً گفته شد، در کنار جنگهای نظامی، نوع دیگری از جنگ نیز وجود داشته که به آن جنگ نرم میگویند. مفهوم جنگ نرم عبارتست از: هرگونه اقدام روانی و تبلیغاتی که جامعه مورد نظر را هدف میگیرد و بدون درگیری و استفاده از زور آن جامعه را شکست میدهد. یعنی در جنگ نرم هیچ درگیری نظامی وجود ندارد. جنگ نرم یک اقدام پیچیده و پنهان است که انواع مختلفی دارد، از قبیل: جنگ روانی، جنگ سفید، جنگ رسانه ای. جنگ نرم از عملیات های سیاسی فرهنگی و اطلاعاتی توسط یک کشور برای ایجاد تغییرات در کشور مورد نظر انجام میشود.

تعریف جنگ نرم

سازمان اطلاعات و امنیت کشور
معاونت اطلاعات و امنیت داخلی

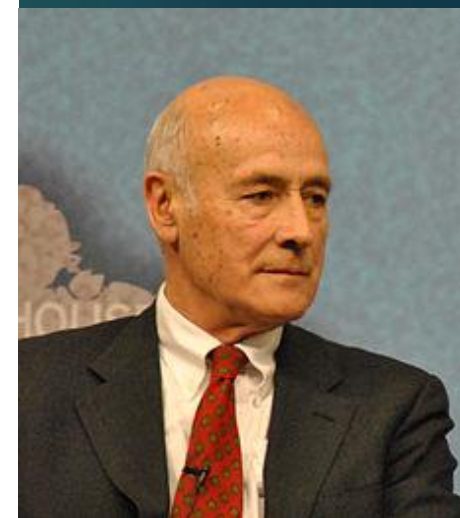

سازمان پژوهش‌های فرهنگی
مجلس شورای اسلامی ایران

نظر جوزف نای در مورد ایران

**"جوزف نای حمله نظامی ممنوع؛ باید با قدرت نرم
ایران را به زانو درآوریم."**

"جوزف نای"، تئوریسین جنگ نرم و دیپلماسی عمومی در
تاریخ ۲۰ ژوئن ۲۰۱۰ در جلسه شورای فرهنگی انگلیس با
عنوان "قدرت نرم و دیپلماسی عمومی در قرن ۲۱" سخنانی
ایراد کرده در بخشی از آن به کاربردهای جنگ نرم در
جمهوری اسلامی ایران پرداخته است.

سازمان امور خارجه
جمهوری اسلامی ایران

نظر جوزف نای در مورد ایران

"در این مراسم "لرد کاربت" (Lord Corbett) از نمایندگان شورای فرهنگی انگلیس از نای می پرسد:

«من به ایران علاقمندم، این کشور یک تئوکراسی به تمام معناست. این کشور جمعیت جوانی دارد که از تحصیل کرده ترین مردم جهان نیز به شمار می روند و تشنه آزادی هستند. قدرت نرم چگونه بر این ایرانیان جوان که می خواهند به این وضعیت پایان بخشند و خواهان تغییرات دموکراتیک هستند، می تواند تأثیر گذار باشد؟»

مجلس شورای اسلامی ایران
کتابخانه و مرکز اسناد

نظر جوزف نای در مورد ایران

نای که استاد دانشکده حکومت‌داری در دانشگاه هاروارد است در پاسخ به این سؤال می‌گوید: «**من با هرگونه استفاده نابجای غرب از قدرت سخت علیه ایران مخالفم.** اگر غرب از قدرت سخت علیه حکومت ایران استفاده کند، نسل جوان ایرانی را از مسیر کنونی منحرف ساخته و به سمت حکومت می‌کشاند. در حال حاضر تغییرات فرهنگی و اجتماعی داخل ایران برای دراز مدت، در جهت صحیح در حال حرکت است. اگر روند تحولات کنونی در ایران ادامه پیدا کند نظام دینی برای حفظ اعتبار خود روز به روز با دشواری‌های بیشتری مواجه خواهد شد و بیش از پیش مجبور به استفاده از زور خواهد بود.»

سازمان بهائیان خیر وصال گاه
مجله نشریات بهائیان خیر وصال

نظر جوزف نای در مورد ایران

جوزف نای یادآور می‌شود: «من بر این باورم که اگر تغییرات فرهنگی و اجتماعی مطلوب غرب در ایران اتفاق بیفتد در نهایت، این رژیم تغییر خواهد کرد؛ بنابراین اگر مرتکب اشتباه شویم و با اقدامات سخت خود این نسل جوان را به واکنشی علیه حمله نظامی غرب واداریم، در واقع آنها را به آغوش رژیم باز گردانده ایم و مانع تحقق منافع بلند مدت خود و نیز منافع مردم جوان ایرانی خواهیم شد.»

سازمان پژوهش‌های فرهنگی
معاونت امور فرهنگی

قدرت نرم

- ▶ در لغت نامه قدرت یعنی **توانایی تاثیرگذاری در رفتار دیگران** به منظور رسیدن به خواسته خود.
- ▶ بطور خاص، قدرت **قابلیت نفوذ** در رفتار دیگران برای حصول نتایج دلخواه است.
- ▶ قدرت نرم عبارتست از « **توانایی شکلی دهی به تر جیحات دیگران** » ، و به تعبیری دیگر « قدرت نرم، توانایی کسب آن چیزی است که می خواهید از طریق جذب کردن نه از طریق اجبار و یا پاداش بدست آورید ».
- ▶ بدین ترتیب قدرت نرم یعنی **قدرت جذب**
- ▶ دسته کم سه وجه برای قدرت نرم وجود دارد که عبارتند از **زیبایی ، شکوه و خیر خواهی**.

سازمان پژوهش‌های فرهنگی
معاونت امور فرهنگی

تعریف جنگ نرم از دیدگاه قدرت نرم

اگر بخواهیم از مفهوم قدرت نرم برای تعریف جنگ نرم استفاده کنیم باید جنگ نرم را استفاده از ابعاد مختلف قدرت نرم که قابل تصور بوده و کشورهای اعمال کننده قدرت از آنها برای **متقاعد سازی** کشور هدف استفاده می کنند تعریف کنیم که ابعاد آن عبارتند از بعد سیاسی، فرهنگی، علمی، فناوری، حقوقی و قانونی، انسانی و اجتماعی و بین المللی و....

قدرت سخت

- قدرت زور و اجبار
- نظام پاداش و تنبیه

قدرت نرم

- قدرت جذب
- قدرت متقاعد سازی و اغناء
- قدرت شکلهی به ترجیحات دیگران

سازمان اطلاعات و امنیت داخلی
معاونت امور سیاسی

جنگ اقتصادی

► حمله به اقتصاد یک کشور در سه حوزه کلی قابل بررسی است:

► (۱) تهاجم نظامی به اهداف اقتصادی و تاثیر بر امنیت ملی کشور مقابل،

► (۲) تهاجم برای بدست آوردن منافع اقتصادی در جنگ،

► (۳) تهاجم با ابزار اقتصادی به زیرساخت های اقتصادی.

سازمان دیپلماتیک و امور خارجه
جمهوری اسلامی ایران

تعریف جنگ اقتصادی

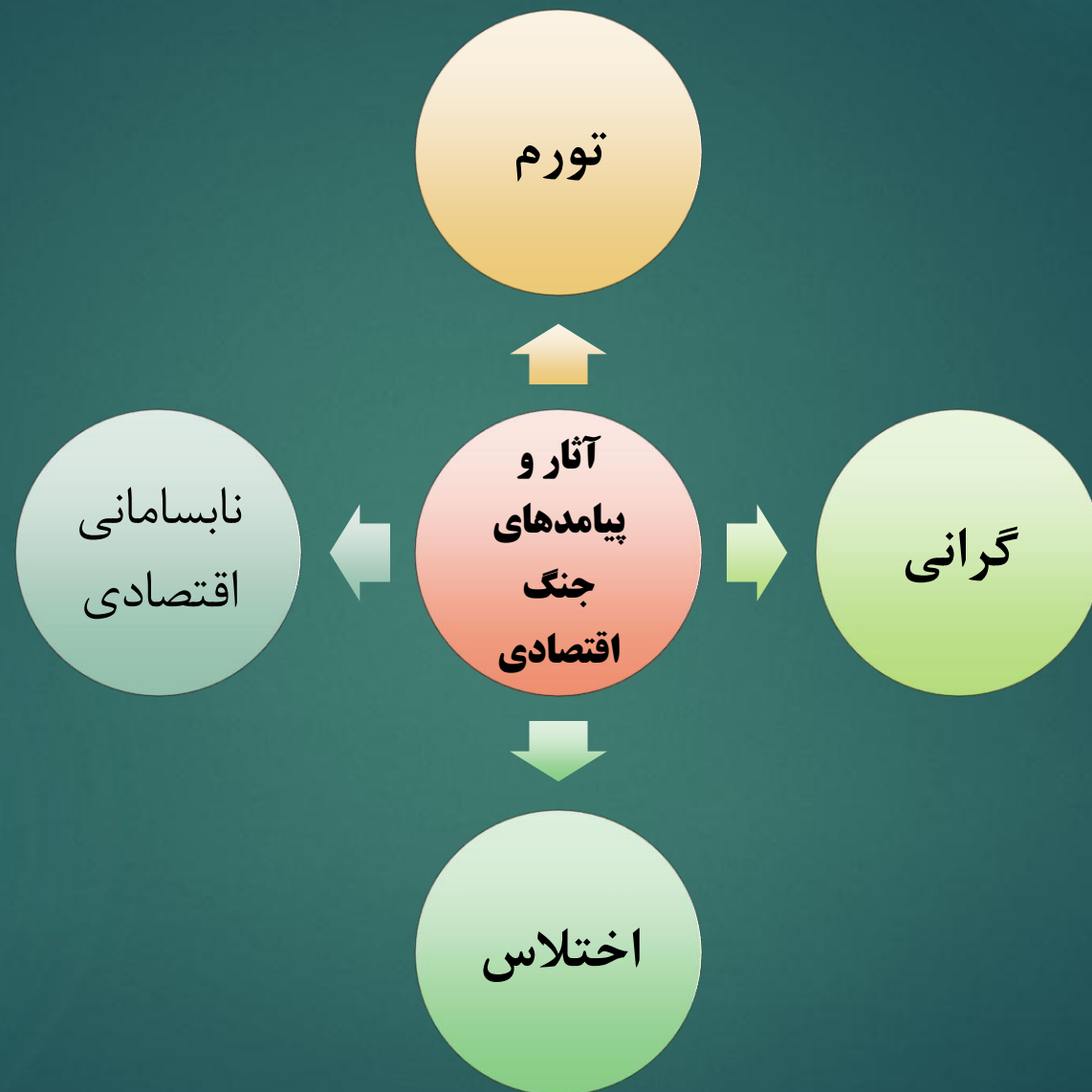
جنگ اقتصادی عبارت است از استفاده از سازوکارهای اقتصادی توسط دولت‌های درگیر در مناقشات سیاسی

جنگ اقتصادی مجموعه اقدامات متعمدانه، خصمانه و اخلاص‌گرایانه اقتصادی دشمن است که جهت کاهش توان اقتصادی کشور به منظور کاهش قدرت ملی و افول توان مقاومت ملی با هدف تغییر رفتار و تغییر ساختار صورت می‌گیرد.

جنگ اقتصادی سازوکاری است که با استفاده از ظرفیت‌های اقتصادی تلاش می‌نماید توان و قدرت ملی و ظرفیت دفاعی حریف را تقلیل و فرسایش دهد

سازمان پژوهش‌های اقتصادی
جمهوری اسلامی ایران

سازمان پژوهش‌های اقتصادی
جمهوری اسلامی ایران

شیوه‌ها و روش‌های دشمن در جنگ اقتصادی

خشکاندن درآمد کشور ← **تحریم نفت** **تحریم بانک مرکزی و شرکتها**

استفاده از عناصر داخلی جهت

گران فروشی

احتکار

کم فروشی

نابسامانی اقتصادی

اهداف دشمن در جنگ اقتصادی

✓ بی‌ثبات سازی اقتصادی و ایجاد نارضایتی عمومی

✓ جدا کردن مردم از نظام

شویه‌های دشمن؟

۱. نظامی: اشغال زمین

۲. فرهنگی: اشغال ذهن و اندیشه

۳. اقتصادی: اشغال بازارها

▶ در جنگ نظامی، جانها را می‌گیرند که وطن را از دست دهیم.

▶ در جنگ نرم، باورها را می‌گیرند تا هویت را از دست دهیم.

▶ در جنگ اقتصادی، بازارها را می‌گیرند تا استقلال را از دست دهیم.

سازمان اقتصاد و امور مالی
جمهوری اسلامی ایران

اقتصاد مقاومتی

معنایش این است که ما یک اقتصادی داشته باشیم که روند رو به رشد اقتصادی در کشور محفوظ بماند و آسیب پذیریش کاهش پیدا کند؛ یعنی وضع اقتصادی کشور و نظام اقتصادی جوری باشد که در مقابل ترفندهای دشمنان که همیشگی و به شکلهای مختلف خواهد بود کمتر آسیب ببیند و اختلال پیدا کند.

تهدیدات فناوری ماه

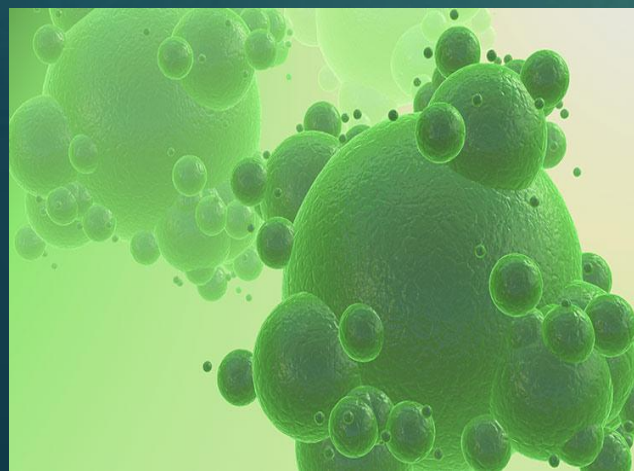
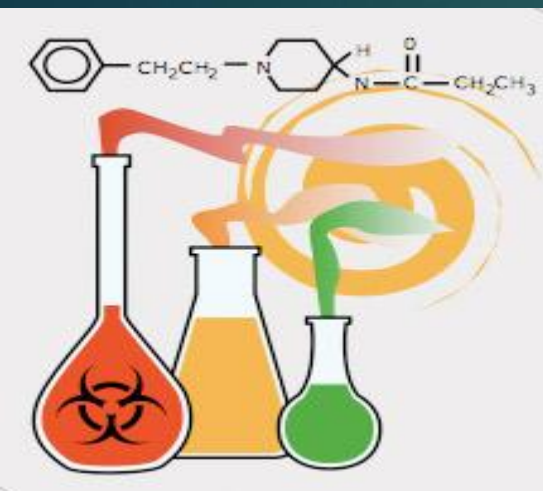
▶ تهدیداتی هستند که بر اثر رشد فناوری‌ها به وجود می‌آیند.

▶ این‌گونه تهدیدات، به‌خاطر ذات فناورانه‌شان، گونه‌ای خاص از تهدیدات به شمار می‌روند.

▶ در دنیای امروز، به‌دلیل **سرعت چشمگیر در پیشرفت علم** بشری، این تهدیدات رشد و قدرتی درخور توجه یافته‌اند؛ به گونه‌ای که در دسته‌ای مجزا تقسیم‌بندی می‌گردند.

سازمان انرژی اتمی ایران
معاونت امور شهری

تهدید سایبری

- **نخستین و مهم ترین تهدید فناوری پایه**، تهدید سایبری است. تهدید سایبری پدیده‌ای جدید است که در دهه‌های اخیر، هم‌زمان با تحول فناوری اطلاعات و گسترش ارتباطات جهانی از طریق شبکه وسیع اینترنت، در سراسر جهان ظهور پیدا کرده است؛ به گونه‌ای که امروزه چالش تهدیدهای سایبری، هم مهم و هم پیچیده به نظر می‌رسد. این اهمیت و پیچیدگی ناشی از ماهیت جدید تهدید سایبری و ویژگی‌ها و نمودهای منحصر به فردی است که شناخت آن را بسیار مهم و ضروری می‌نماید.
- فناوری سایبر در سال ۱۹۹۵ تولید گردید و از آن تاریخ به بعد، پیوسته در حال رشد در سطوح گوناگون است. از سال ۲۰۰۶ تاکنون، **سطوح و لایه‌های فناوری سایبر وارد فضای امنیت ملی کشورها** گردیده و حتی در برخی مواقع، در سطوح امنیت بین‌المللی داخل شده است. هنگامی که چنین فناوری و زیرساختی وارد فضای لایه به لایه امنیت ملی کشوری گردد، مفهومی به نام جنگ به وجود می‌آید. به عبارت دیگر، **جنگ سایبری به معنای به خطر انداختن امنیت ملی کشورها در فضای سایبری است**.
- امروزه جنگ‌های سایبری توسعه یافته‌اند. کشورهای زیادی، از جمله دشمنان ما، **ارتش سایبری** پایه‌ریزی کرده‌اند.

مثال‌هایی از تهدیدات سایبری

- اختلال در شبکه‌های مخابراتی کشور اعم از شبکهٔ تلفن ثابت، موبایل و... (شنود، اختلال و انهدام)؛
- اختلال در شبکهٔ حمل و نقل و ترافیک کشور (شبکه‌های مترو، بین شهری، زمینی، هوایی و راه آهن)؛
- اختلال در شبکهٔ برق کشور (خروج نیروگاه از مدار)؛
- اختلال در شبکهٔ گاز (انفجار خطوط لوله و پالایشگاه)؛
- اختلال و سرقت در شبکهٔ بانکی و مالی کشور؛
- اختلال در شبکه‌های صداوسیما.

سازمان مراکز غیرعامل کشور
معاونت امور شهری

عرصه های عمده جنگ سایبری

❑ زیرساخت های حیاتی و حساس کشور

▪ هسته ای

▪ برق

▪ آب

▪ گاز

▪ نفت

▪ صنعت

❑ زیر ساخت های دفاعی و امنیتی

❑ زیر ساخت های بانکی و مالی و پولی کشور

❑ زیر ساخت های ارتباطی و رسانه ای کشور

❑ زیر ساخت های خدمات مردمی

❑ زیر ساخت های درمان و بهداشت و سلامت کشور

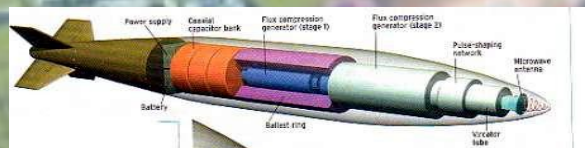
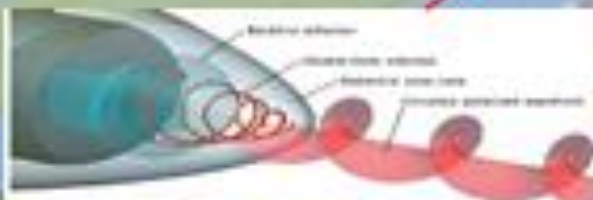
سازمان دفاع غیرعادی کشور
سازمان امنیت امور شهری

انهدام نرم : بمب الکترومغناطیسی E-Bomb

توان تولیدی : بیش از ۱۰۰ مگا وات

ارتفاع انفجار

۲۰۰ متر

پرتو ناتوان ساز

(۳ تا ۵) کیلومتر

اثر ناتوان ساز

سازمان پدافند غیرعامل کشور
معاونت امور شهری

بمب های گرافیتی

- گرافیت ترکیبی از عنصر کربن است که یکی از نرم ترین مواد معدنی شناخته شده و یک رسانای بسیار قوی با رنگ مات است.

سازمان پدافند غیرعامل کشور
معاونت امور شهری

سازمان پدافند غیرعامل کشور
معاونت امور شهری

تاریخچه استفاده از سلاح های الکترومغناطیسی متعارف

جنگ اول خلیج فارس (۱۹۹۱)

- **سال ۱۹۹۱:** در عملیات طوفان صحراء الیاف گرافیتی در کلاhek جنگی موشک کروز بر علیه تاسیسات برق عراق به کار رفت. در این حمله، اتصالات ناشی از الیاف گرافیت، **۸۵٪ ظرفیت تولید برق عراق را از کار انداخت.**
- **اهداف مورد حمله:** پست های توزیع و سوییچینگ نیروگاه های تولید برق.
- **اقدامات پدافندی عراق:** غیرفعال سازی (خاموش کردن) سیستم های تولید و انتقال برق

سازمان پدافند غیرعامل کشور
معاونت امور شهری

تاریخچه استفاده از سلاح های الکترومغناطیسی متعارف

• جنگ دوم خلیج فارس

- **مارس ۲۰۰۳** : حمله با بمب های حاوی الیاف کربن به تجهیزات توزیع برق عراق.

- بعد از حملات آمریکا بر **تجهیزات انتقال نیروی الکتریکی در الناصریه**، برق به مدت **۳۰ روز** قطع بود.

پدافند زیستی

- مجموعه ای از اقدامات از قبیل رصد، پایش، آشکارسازی، هشداردهی، تشخیص، تصمیم و عملیات، کنترل، مدیریت بحران، حفاظت و پیشگیری، امداد و نجات، درمان، بازیابی و بازتوانی منابع، محدودسازی و رفع آلودگی در برابر تهدیدات زیستی که موجب حفاظت از سرمایه های ملی در برابر تهدیدات زیستی و کاهش آثار و عواقب ناشی از آنها می گردد.

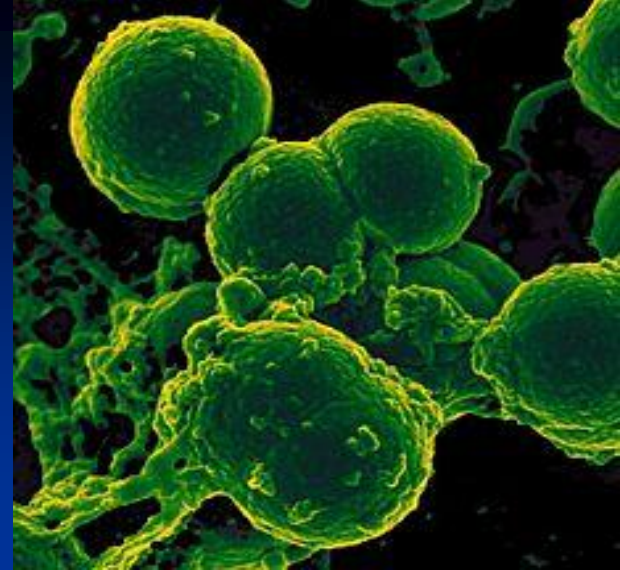
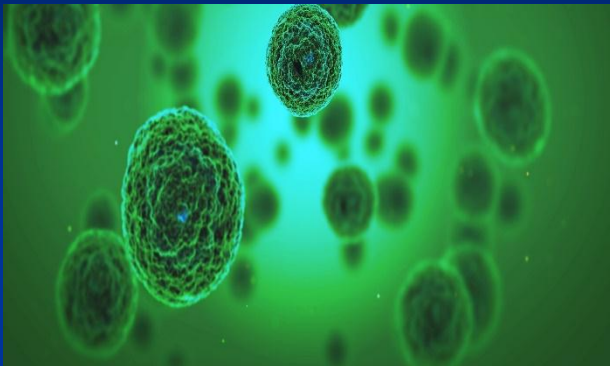
عوامل بیولوژیک: BA (Biological Agent)

■ میکروارگانیسم ها و یا توکسین های مشتق از آنها که باعث ایجاد بیماری و یا مرگ در انسان، حیوان، گیاه و یا تخریب مواد می شوند را عوامل بیولوژیک گویند. عوامل بیولوژیک از طیف وسیع باکتریها، قارچها، ویروسها و توکسین آنها تشکیل یافته که راه انتقال بیماری زایی، کشف و شناسایی، چگونگی پیشگیری و درمان آنها نیز از پیچیدگی های خاصی برخوردار می باشند.

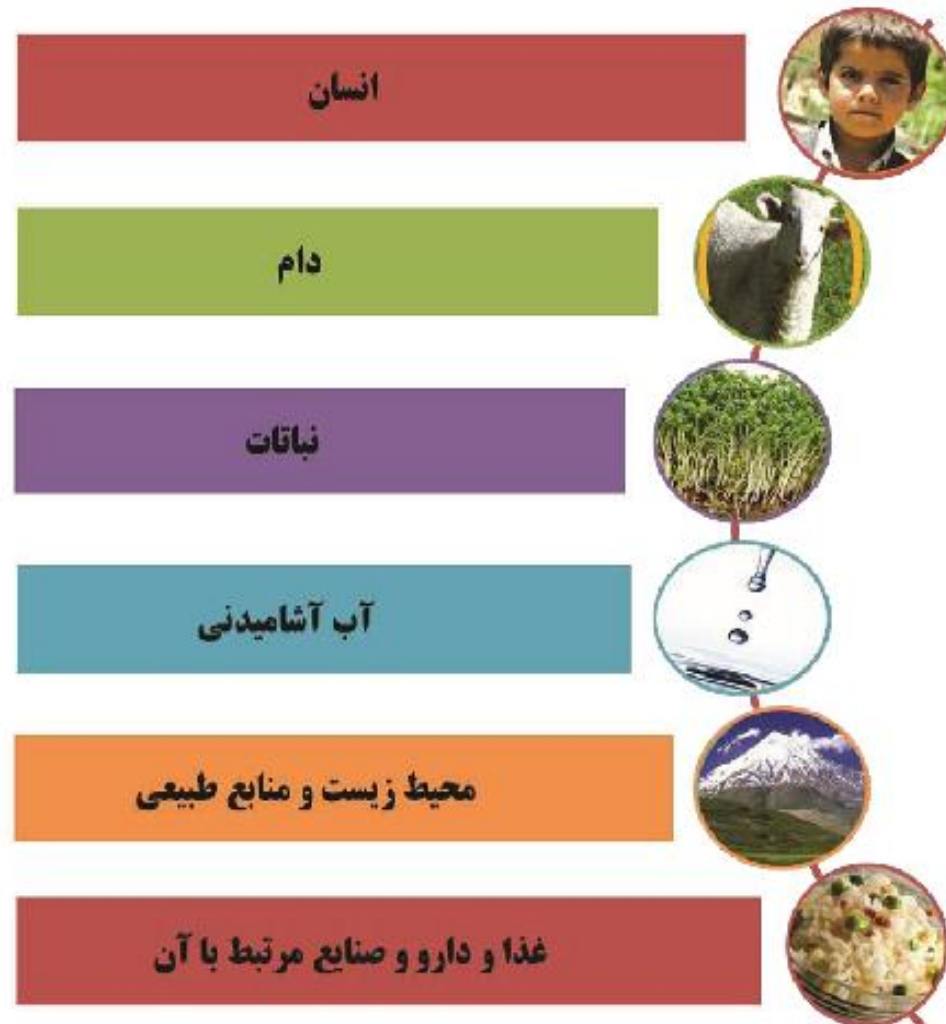
سازمان بهداشت و درمان
جمهوری اسلامی ایران

تهديدات زيستی

حوزه تهديدات زيستی

جنبه های تاریخی یا کاربرد عوامل بیولوژیک

- یونانی ها در ۳۰۰ سال قبل از میلاد مسیح، چاه های آب شرب دشمنان خود را با اجساد حیوانات مرده از بیماری، آلوده می نمودند. بعدها رومی ها از همان تاکتیک استفاده کردند. حتی قبل از کشف تئوری اجرام بیماری زا، انسان ها می دانستند که ارتباطی بین بوهای بد و بیماری وجود دارد.

از بین روفت باغات زیتون توسط مگس
ساقه خوار در شمال کشور در دره ۸۰ که
احتمال انسان ساخت بودن این حمله،
بسیار فراوان است.

سازمان برنامه و بودجه کشور
معاونت امور شهری

بیماری ذغالی در میان درختان
زاگرس شایع شده؛ بیماری ذغالی از
آفات مختلف بلوط و دیگر گونه های
جنگلی در دنیا است و صدها هکتار
درخت بلوط را دچار زوال و مرگ می
سازد.

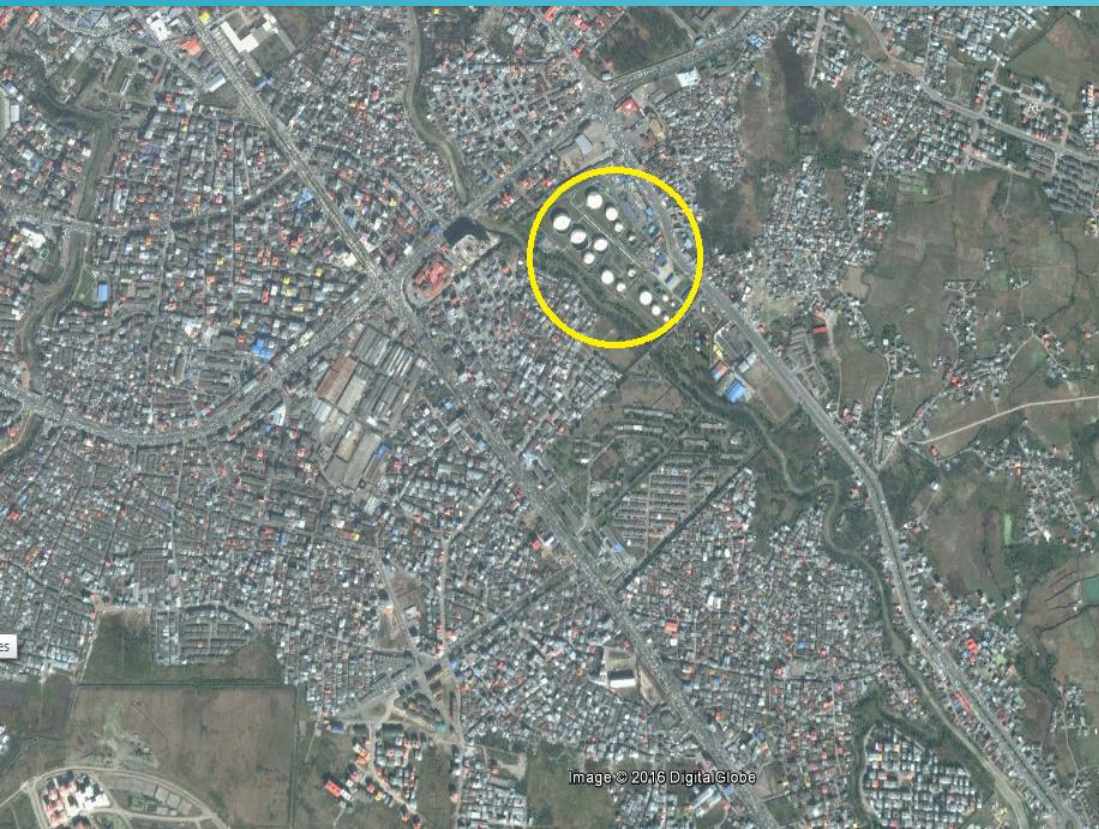
این بیماری در زاگرس از جمله پدیده
هایی است که احتمال انسان ساخت
بودن آن می رود.

سازمان بهداشت و آموزش پزشکی
سازمان بهداشت و آموزش پزشکی

تهدیدات شیمیایی - مراکز خطر ساز

بعد سوم در تهدیدات شهری، رشد بی رویه شهرها و قرار گرفتن مراکز صنعتی در درون شهرها می باشد. رشد و توسعه شهرها و دربرگرفتن زیرساخت های خطرناک شهری که قبلا بیرون شهر بودند و در حال حاضر داخل شهر قرار گرفته اند منتج به این شده است که در شهرها مراکز پرخطر صنعتی برعلیه مردم بوجود آید.

به طور مثال، کارخانه های نظامی و مهمات سازی که قبلا ۱۰ الی ۱۵ کیلومتر از شهرها فاصله داشتند، با توسعه شهرها، سکونتگاه ها با آنها همجوار شده اند. نمونه های دیگر، تصفیه خانه های آب با مخازن گاز کلر، کارخانه های رنگسازی و سایر کارخانه های شیمیایی، پتروشیمی و غیره هستند که به علت توسعه و رشد شهری در داخل بافت شهری قرار گرفته اند. بنابراین، یکی از کانون های خطر، این توسعه ناهمگون است که برای مردم تهدیدات جدی را تولید کرده است که می توانیم اسم آن را تهدیدات صنعتی و تهدیدات توسعه ای بنامیم که حوزه های شیمیایی و پرتوی مهمترین آنها هستند.

انسان

حیوانات

**آلودگی
هسته ای**

**محیط
زیست**

گیاهان

تغییرات غیرعادی روی فرزندان والدینی که در معرض تابش تشعشعات رادیواکتیو قرار گرفته‌اند، در نتیجه آسیب ژنتیکی است. به بیان کلی، موتاسیون‌ها موجب کوتاه‌شدن عمر، افزایش حساسیت به بیماری‌ها، کاهش باروری و معمولاً آثار پوشیده و غیرقابل تشخیص می‌شوند.

سازمان بنیاد دیموکراسی
معاونت امور شرعی

سازمان بهادار غیرنظامی کشور
سازمان بهادار غیرنظامی

مرکز ملی باغبانی ایران
معاونت امور شهری

لا اله الا الله محمد رسول الله